

Collegevoorstel

Onderwerp Regiodeal Eerste Tranche	portefeuillehouder: Debbie Heesakkers afdeling/team: Inwoners / Welzijn opsteller: Alex Peeters datum vergadering: 8 december 2020 zaaknummer: 088913417
--	--

Samenvatting

De 8 Noord-Limburgse gemeenten hebben een visie opgesteld: in 2025 willen wij de Gezondste Regio van Nederland zijn. Om de ambities in deze visie en de doelstellingen uit het regionaal uitvoeringsprogramma te realiseren is onder andere een Regiodeal gesloten met het Rijk en de Provincie Limburg. De regiodeal omvat vijf inhoudelijke thema's. In de eerste tranche van deze Regiodeal zijn 18 projectfiches opgesteld met een totale financieringsomvang van €58 miljoen. Met dit voorstel wordt een inhoudelijk advies gedaan voor een Beeselse financiële bijdrage aan deze eerste tranche.

Voorstel / advies

1. Instemmen met het in dit voorstel opgenomen inhoudelijke advies en financiering van de Beeselse bijdrage aan de eerste tranche Regiodeal.

Beslissing BenW

Toelichting BenW-nota

---

1. Aanleiding

Het proces van de eerste tranche regiodeal en de eerste projectenveloppe investeringsagenda komt ten einde. Op basis van inhoud moeten gemeenten een keuze maken per project. Voor de regionale investeringsagenda is dit reeds gebeurd. Nu is het van belang als gemeente Beesel op basis van een inhoudelijke overweging een financiële bijdrage te leveren aan de eerste tranche van de regiodeal.

2. Doelstelling

De acht gemeenten in Noord-Limburg hebben hun krachten gebundeld om een impuls te geven aan de verdere ontwikkeling van de regio en het oplossen van urgente maatschappelijke vraagstukken. Centrale ambitie is om in 2025 de gezondste regio van Nederland te zijn. Om in 2025 de gezondste regio van Nederland te zijn, investeert de regio in:

- Ondernemen & Innoveren: gezond ondernemen
- Vitaal & Gezond: gezond zijn en gezond blijven
- Toerisme & Leisure: gezond leven
- Landelijk gebied: gezonde leefomgeving
- Mobiliteit & Logistiek: gezond verbinden
- Energie & Klimaat: gezond verduurzamen

Voor ieder van deze programma's ontwikkelt de regio een programmaliijn met samenhangende activiteiten. Deze zijn uitgewerkt in het regionaal uitvoeringsprogramma.

Met het Rijk en de provincie Limburg is een regiodeal tot stand gekomen. Deze regiodeal geeft een extra impuls aan de regionale samenwerking en het gezamenlijk oppakken van activiteiten met als doel de brede welvaart in de regio te versterken. De vijf thema's in de Regio Deal zijn:

1. Future Farming
2. Vitaal en Gezond
3. Talent
4. Veiligheid
5. Grensoverschrijdende samenwerking

In de eerste tranche regiodeal zijn 18 projectfiches verdeelt over deze vijf thema's met een totale financieringsomvang van € 58.250.999. De gevraagde cofinanciering van de 8 regiogemeenten bedraagt € 5.689.666,- (9,8%).

Het doel is om op basis van inhoud als gemeente een keuze te maken per project. Voor de regionale investeringsagenda is dit reeds gebeurd. Met dit voorstel wordt een advies gegeven om op basis van een inhoudelijke overweging als gemeente Beesel een financiële bijdrage te leveren aan de regiodeal

3. Uitgangssituatie

De gemeente Beesel heeft de regiovisie, het uitvoeringsprogramma en de regiodeal reeds vastgesteld. De gemeente Beesel is sterk voorstander van de regionale samenwerking binnen de Gezondste Regio omdat via regionale samenwerking ingezet wordt op het versterken van de brede welvaart in Noord-Limburg en dit onze partners, bedrijven en inwoners ten goede komt.

4. Rol gemeente

De gemeente Beesel is zowel bestuurlijk als ambtelijk betrokken bij alle programma's uit de regiovisie. Via regionale overleggen en programmateams zetten we ons in voor de Gezondste Regio. Een onderdeel van die samenwerking is uitvoering geven aan de regiovisie en de ambities die hierin zijn geformuleerd. Met een besluit over de regiodeal komen we afspraken na die regionaal hierover zijn gemaakt.

5. Toelichting

Algemeen

De regiodeal met het Rijk en de Provincie Limburg én de 18 projectfiches zijn als een integraal voorstel voorgelegd aan de 8 regiogemeenten. Alle gemeenten hebben met deze regiodeal ingestemd. Met de Regio Deal Noord-Limburg wordt een stevige impuls gegeven aan de realisatie van de ambitie van samen op weg naar een gezond, ondernemend en veilig Noord-Limburg. Samen met de provincie Limburg, vele regionale partners en het Rijk is deze ambitie verder uitgewerkt in een vijftal thema's:

1. Thema 'Future Farming'
2. Thema 'Vitaal en gezond'
3. Thema 'Talent aantrekken en behouden'
4. Thema 'Veilige en leefbare omgeving'
5. Thema 'Grensoverschrijdende samenwerking'

- In bijlage 1 en 2 treft u een algemene en specifieke uitwerking per thema en projectfiche aan van de regiodeal;
- In bijlage 3 treft u een samenvattend overzicht aan van de Beeselse bijdrage aan de regiodeal.

Voor thema 4 heeft de gemeente Beesel haar inhoudelijk en financieel commitment reeds getoond. De gemeente Beesel doet aan 7 van de 8 projecten mee met een bedrag ter hoogte van € 11.958,-. Dit bedrag is reeds begroot in de meerjarenbegroting 2021 ev. In bijlage 3 zijn de projecten en financiering van dit thema wel meegenomen voor het totaalbeeld. Voor de verdere besluitvorming is op dit punt niets aan de orde.

Inhoudelijke toelichting per thema en project + advies:

In het vervolg wordt een inhoudelijke toelichting gegeven voor de thema's 1 t/m 3 en 5. Daarbij wordt een advies gegeven voor een inhoudelijke en financiële bijdrage vanuit de gemeente Beesel:

Thema 1: 'Future Farming'

Het hoofddoel van het thema 'Future farming' is het realiseren van een innovatief en ondernemend (eu)regionaal samenhangend systeem met als kristallisatiepunt de Brightlands Campus Greenport Venlo waarin mensen elkaar ontmoeten, kennis en ervaringen uitwisselen, regionale en internationale allianties aangaan en met nieuwe duurzame bedrijvigheid de grote transities en missies aanpakken rondom een duurzame en toekomstgerichte manier van ondernemen ('future farming'). Met de (door)ontwikkeling van de Brightlands campus Greenport Venlo tot een nieuw hoogwaardig 'future farming' instituut komen ondernemers, bedrijfsleven en kennisinstellingen samen om te innoveren op het gebied van gezonde voeding en precisie-landbouw, met minder uitstoot en reststromen. op deze campus wordt geïnoveerd om het regionale agro-industrieel complex mee te helpen bewegen in de transities in de landbouw, om het voortbestaan van de 1600 bedrijven in deze sector in onze regio te ondersteunen. Het gaat daarbij om de volgende projecten in de eerste tranche:

- Project 1: Investeren in 'future farming': Brightlands Institute for the Future of Farming;
- Project 2: Pre-development shared Research & Development Facilities Brightlands Venlo.

Betrokken partners: Maastricht University, BASF vegetable seeds, Brightlands Campus Greenport Venlo.

Advies Thema 1:

Dit thema staat hoog op de Rijksagenda en heeft grote raakvlakken met de speerpunten van de Europese Unie (Slim & Digitaal – Groen (greendeal) – Gezond & Welvaart). De gemeente Beesel kent in vergelijking met regiogemeenten wellicht een klein aantal innovatieve bedrijven (bijvoorbeeld Delicious) in deze sector. Desalniettemin is Future Farming een van de grootste economische pijlers en krachten van onze regio. Deze ontwikkeling raakt dan ook onze gemeente en draagt bij aan de werkgelegenheid, vestigingsklimaat, studie- en carrièremogelijkheden en de aantrekkingskracht van onze regio en de gemeente Beesel in het bijzonder. De komst van Hessing naar Greenport, onderstreept het belang van deze ontwikkeling.

Vanuit dit, met name regio-, perspectief wordt uw college geadviseerd € 65.372,- bij te dragen aan dit thema. In bijlage 3 vindt u de verdeling per project in dit thema. Dit bedrag zou onder een aantal voorwaarden ter beschikking gesteld moeten worden, namelijk:

- Onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad van de gemeente Beesel;

- En met de voorwaarde dat in het vervolg / tweede tranche de vertaalslag en relatie wordt gemaakt vanuit deze ontwikkeling met de praktijk en daarmee met de vele regionale bedrijven die we in dit kader rijk zijn. Dit project is immers met name gericht op R&D;
- De bedragen zijn maximum bedragen.

Thema 2: 'Vitaal en gezond'

Het hoofddoel van het thema 'Vitaal en gezond' is het vergroten van de gezonde levensverwachting met aandacht voor gezonde leef- en eetstijlen, preventie beginnend vanaf de vroege jeugd, de bewustwording en op maat ontwikkelde gepersonaliseerde voedingsprogramma's met name in sociaal zwakkere wijken en kernen en anticiperend op de toenemende vergrijzing en vraag naar zorg. De opgedane bewezen en nieuwe inzichten in de Leerstoel Jeugd, Voeding en Gezondheid, vernieuwende huisartsenzorg in Afferden, Jongeren Gezond op Gewicht, your coAch Next Door, Jong Leren Eten, Kids University for Cooking en initiatieven van het mbo en hbo ten aanzien van positieve gezondheid en vitaliteit worden verder gebracht in regionale partnerschappen met betrokken instellingen en gemeenten. Het gaat daarbij om de volgende projecten in de eerste tranche:

- Project 3: Ontwikkelplan Gezondste Regio 2020-2022;
- Project 4: Burgerinitiatieven en huisartsenzorg in tijden van Corona en erna;
- Project 5: Meerjarenprogramma Jeugd, Voeding en Gezondheid.

Betrokken partners: stichting De Gezondste Regio 2025, Rabobank Horst a/d Maas, Zorggroep Synstein, GGD Noord-Limburg, Stichting Burgerkracht, Netwerk Positieve Gezondheid Noordelijke Maasvallei, NZa, zorgverzekeraars VGZ en CZ, bedrijvenconsortium Leerstoel Jeugd, voeding en Gezondheid, Brighttands Campus Greenport Venlo, Stichting Kids University for Cooking / Kotkerelli.

Advies Thema 2:

Vitaal en Gezond is niet alleen een thema in de regiodeal, maar ook een van de zes programma's in onze regiovisie. Gezondheid is het verbindende en onderscheidende thema binnen onze regiovisie. In de investeringsagenda neemt de gemeente Beesel al aan 10 projecten Vitaal en Gezond, zowel inhoudelijk als financieel, deel. Vitaal en Gezond heeft daarmee al veel aandacht. Per project wordt nu een advies gegeven:

- Project 3: De (door)ontwikkeling van de Gezondste Regio biedt het podium, is het platform en de verbindende schakel voor burgers, bedrijven, organisaties en iedereen in Noord-Limburg die een bijdrage wil leveren aan een gezonde omgeving. Een platform waarin naast de overheid ook bedrijven en andere organisaties zijn betrokken, geeft ons regionaal de mogelijkheid om gezondheid breed op de kaart te zetten en te bevorderen. Ieder vanuit zijn eigen kansen en mogelijkheden. Gezondheid verbeteren vraagt om deze brede aanpak. Het platform kan hiervoor de koepel zijn, de gezamenlijke ambitie bewaken en ondersteunen. Het platform moet daarvoor wel meer aanhaken op lokaal niveau, anders blijft het te abstract om van betekenis te kunnen zijn. Met die laatste voorwaarde wordt een bijdrage van €13.138,- geadviseerd.
- Project 4: Dit project biedt burgers die het verschil willen maken de mogelijkheid om met hulp van de huisartsenpraktijk in te gaan op hulpvragen van kwetsbare burgers die niet medisch zijn. Dit ontlast de huisartsenpraktijk wat nodig is om tijd te hebben om zich te kunnen richten op de medische urgente vragen van burgers die nu blijven liggen en tot gezondheidsschade kunnen leiden. In de gemeente Beesel loopt Welzijn op Recept nu twee jaar. Vanuit huisartsenkoepel Cohesie en een aantal regiogemeenten is interesse getoond om deze methode in de regio Noord Limburg te gaan toepassen. Die zou ook mooi zijn voor de doorontwikkeling van Welzijn op Recept in onze gemeente. Daarom wordt voor deze tranche een bijdrage van €20.732,- geadviseerd. Voor de tweede tranche regiodeal brengen we de ervaringen van Beesel in.
- Project 5: de gemeente Beesel neemt al deel aan het omvangrijke project LiFi (gezonde basisschool) in de investeringsagenda. Dit project heeft veel raakvlakken met dit project. Project 5 richt zich met name op de leerstoel Jeugd, Gezondheid en Voeding. De gemeente Beesel ondersteunt dit project en de leerstoel inhoudelijk en vindt deze van wezenlijk belang voor het thema gezondheid in breedste zin. De koppeling met de praktijk is voor het Beeselse gezondheidsbeleid echter ook van belang. Daarom ligt de focus op de bijdragen in het kader van

de investeringsagenda en op het thema Talent in de regiodeal. Een financiering van het project 5 wordt door niet geadviseerd.

- Resumerend wordt uw college geadviseerd € 33.870,- bij te dragen aan dit thema. In bijlage 3 vindt u nog eens de verdeling per project in dit thema. Dit bedrag zou onder een aantal voorwaarden ter beschikking gesteld moeten worden, namelijk:
  - Onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad van de gemeente Beesel;
  - De bedragen zijn maximum bedragen.

Thema 3: 'Talent aantrekken en behouden'

Het hoofddoel van het thema 'Talent' is het structureel versterken van de innovatiekracht van de beroeps- en onderzoekspraktijk vanuit een infrastructuur waar onderwijs, beroepspraktijk en overheid samenwerken aan oplossingen voor actuele vraagstukken en vraagstukken in de toekomst, en het aantrekken, opleiden en behouden van talent voor de regio Noord-Limburg. In de periode 2020-2023 worden vier 'fieldlabs' gerealiseerd die aansluiten bij de kracht van de regio. Deze fieldlabs worden in co creatie tussen onderwijs, bedrijfsleven en instellingen uitgewerkt rondom actuele casussen, projectvoorstellen, bedrijfsvragen of onderzoeklijnen in een hybride leeromgeving waarin wetenschappers, docenten, studenten en werknemers uit het MKB samen werken en experimenteren met nieuwe technologie en toepassingsgerichte innovaties en procesinnovaties.

Alle kennisniveaus (WO-HBO-MBO) gaan in een gezamenlijke leer- en praktijkomgeving aan de slag met vraagstukken uit de regio Noord-Limburg en de beroepspraktijk en bundelen zo de krachten samen met de triple helix partners. Het gaat daarbij om de volgende projecten in de eerste tranche:

- Project 6: Fieldlab Future farming;
- Project 7: Fieldlab Voeding & Gezondheid;
- Project 8: Fieldlab Technological Innovation & Smart Logistics;
- Project 9: Fieldlab Grensoverschrijdend Ondernemerschap ('Grenslab').

Betrokken partners: onderwijsinstellingen citaverde college, Gilde opteidingen, HAS Hogeschool, Fontys Venlo, Maastricht University, Crossroads Euregio Rijn-Maas-Noord, Brightlands Campus Greenport Venlo.

Advies Thema 3:

Binnen de ontwikkeling op Greenport worden in het kader van talenten aantrekken en behouden, maar ook om de koppeling en innovatiekracht tussen onderwijs & praktijk te versterken een aantal zogenaamde fieldlabs uitgerold. Deze fieldlabs richten zich op 3 pijlers van onze regionale economie: agro, gezondheid en maakindustrie. Daarnaast wordt binnen het fieldlab grenslab ingezet op met name de grensoverschrijdende competenties van onze beroepsbevolking. Nadrukkelijk wordt nog de samenwerking opgepakt met het PO, VO en het MBO. Deze vier fieldlabs binden en boeien onze leerlingen en studenten niet alleen, maar versterken de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Als gemeente Beesel moeten we onderdeel zijn en worden van deze ervaringsinfrastructuur.

Vanuit dit perspectief wordt uw college geadviseerd € 40.703,- bij te dragen aan dit thema en daarmee alle fieldlabs te ondersteunen. In bijlage 3 vindt u de verdeling per project in dit thema. Dit bedrag zou onder een aantal voorwaarden ter beschikking gesteld moeten worden, namelijk:

- Onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad van de gemeente Beesel;
- En met de voorwaarde dat het Beesels PO en VO (Grescollege) daar waar mogelijk wordt aangehaakt;
- De bedragen zijn maximum bedragen.

Thema 5: 'Grensoverschrijdende samenwerking'

Het hoofddoel van dit thema is een impuls en versnelling geven aan de grensoverschrijdende samenwerking tussen de regio Noord-Limburg en de regio Niederrhein enerzijds door een economische agenda en concreet uitvoeringsprogramma op te stellen en anderzijds het economisch organisatievermogen te versterken door meerjarige samenwerking in triple helix verband. Het afgeleide doel is om van een vooral incidentele project gestuurde samenwerking te komen tot een structurele strategische samenwerking. De inhoudelijke samenwerking zal zich concentreren op de

complementariteit van beide grensregio's op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Het gaat daarbij om het volgende project in de eerste tranche:

- Project 18: Grensoverschrijdende economie en kennisinfrastructuur

Thema's als euregio, economie, onderwijs en duurzaamheid dienen beter bij elkaar te worden gebracht zodat binnen de euregio eenduidig aan hetzelfde economische plaatje wordt gewerkt. In het kader van het project de Interbestuurlijk Proeftuin (IBP) is in de regio in samenwerking met Duitse partners reeds gestart met een analyse van onze economische sectoren en de impact die zij kunnen hebben op de genoemde transitie. Hieruit is wel al duidelijk dat deze transitie een grote impact zal hebben op onze economische sectoren maar daardoor ook enorme kansen biedt voor economische ontwikkeling door innovatie. Daarom zullen we de komende jaren stevig inzetten op grensoverschrijdende kennisontwikkeling op het gebied van deze transitie. Kenniscreatie en valorisatie op basis van structureel onderzoek, onderwijs en marktinnovaties, verspreid over verschillende onderwijs en kennisinstellingen aan weerszijden van de grens. Onder meer de ontwikkeling van een grensoverschrijdende duurzaamheidsfaciliteit (voorlopige werktitel) draagt bij aan de versterking van deze unieke kwaliteit van de (Eu)regio.

Betrokken partners: Fontys Venlo, Hochschule Niederrhein, Stadt Krefeld, Stadt Mönchengladbach, Euregio Rijn-Maas-Noord. Inmiddels zijn de gemeenten Peel en Maas en Beesel ook aangesloten bij dit thema en vormen samen met deze partners een werkgroep.

Advies Thema 5:

De kansen van grensoverschrijdende samenwerking heeft de gemeente Beesel omgezet in een strategisch partnerschap met de gemeente Brüggen. Dit is mede aanleiding om vanaf de zomer 2020 actief te participeren in de genoemde IBP. Metathema's zoals duurzaamheid zijn ook belangrijke thema's voor de gemeente Beesel. Een grensoverschrijdende duurzaamheidsfaciliteit stelt ons in staat om onze opgaven op het gebied van duurzaamheid, die zeker niet bij de grens ophouden, samen in de (eu)regio op te pakken. Kennisdeling is in deze de sleutel. Veel is nog onontgonnen gebied. Samen met de investeringen in de projecten in de investeringsagenda op het gebied van Energie & Klimaat kunnen we zorgen dat onze regio op het gebied van (grensoverschrijdende) duurzaamheid en samenwerking een voorsprong regio wordt.

Vanuit dit perspectief wordt uw college geadviseerd € 3.579,- bij te dragen aan dit thema. Deze bijdrage is een na rato bijdrage van alle gemeenten die aan dit project meedoen (op Mook & Middelaar na alle gemeenten). Dit bedrag zou onder een aantal voorwaarden ter beschikking gesteld moeten worden, namelijk:

- Onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad van de gemeente Beesel;
- Het is een maximum bedrag.

Resumerend:

Uw college wordt geadviseerd aan alle thema's in de regiodeal een bijdrage te leveren. Dit betekent, naast de reeds begrote bijdrage aan het thema veiligheid, een extra bijdrage van € 143.524,-. Dit betekent een bijdrage aan de regiodeal van €11,53 per inwoner. De gemeente Beesel geeft naast de inhoudelijke overwegingen hiermee ook een krachtig signaal dat zij de regiodeal een belangrijke en goede ontwikkeling en impuls vindt

6. Visie Blij in Beesel

Samenwerking is een centraal thema binnen onze toekomstvisie. Met dit voorstel geven we daar vorm en inhoud aan.

7. Integrale afstemming

Dit voorstel is inhoudelijk afgestemd met beleidsadviseurs Sociaal Domein, Duurzaamheid en Economie.

- a. Collegeprogramma
- b. Financieel

Op de post Vitale Voorzieningen is in 2020 €175.000 begroot. Ten behoeve van de investeringsagenda is reeds door het college € 31.476 van dit budget bestemd. Het restant à € 143.524,- wordt voor de regiodeal bestemd. De totale bijdrage voor de eerste tranche regiodeal komt daarmee op € 155.482. € 11.958,- voor het thema Veiligheid is reeds in de begroting 2021 meegenomen.

- c. Juridisch
- d. Risico's
In het kader van de Covid-19 crisis heeft uw college de gemeenteraad geïnformeerd dat we als gemeente rekening houden met mogelijke ondersteuningsvragen. Als dekking van deze vragen zijn zowel het budget vitale voorzieningen als het budget gemeenschapsinitiatieven genoemd. Na dit voorstel is het budget vitale voorzieningen niet meer voor ondersteuningsvragen in het kader van Covid-19 in te zetten.
- e. Communicatief (denk aan: Gemeente Info, pers, website, klantenbalie)

8. Toegankelijkheid

N.v.t.

9. Duurzaamheid

N.v.t.

Bijlagen

- In bijlage 1 en 2 treft u een algemene en specifieke uitwerking per thema en projectfiche aan van de regiodeal;
- In bijlage 3 treft u een samenvattend overzicht aan van de Beeselse bijdrage aan de regiodeal.